

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd, zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en BalieNet
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. P.J.M. Drion, mr. H.J. de Groot, mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius en H. Uhlenbroek.

Aantasting vertrouwen advocatuur

Raad van Discipline Amsterdam, 4 december 2006
(mrs. Van der Molen, Van den Berg, De Groot, Remme en Voorhoeve)

Een privéhandeling van een advocaat valt slechts onder de werking van het tuchtrecht wanneer die gedraging een zodanige verwevenheid heeft met de hoedanigheid van advocaat dat dientengevolge het vertrouwen in de advocatuur kan worden aangetaast.

- Advocatenwet art. 46
- Gedragsregel 1 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt)

De feiten

Er vindt in de binnenwateren van een grote stad een aanvaring plaats tussen een rondvaartboot en een pleziervaarttuig, bestuurd door de heer A; mr. X bevindt zich bij hem aan boord.

De schipper van de rondvaartboot verzoekt om assistentie van de Dienst Binnenwaterbeheer. Een medewerker van die Dienst verzoekt de heer A om medewerking aan een ademtest. Als die tot tweemaal toe mislukt, wordt de heer A aangehouden ter overbrenging naar het politiebureau voor een test met een ademanalyseapparaat.

Dit leidt tot een schermutseling waarbij betrokken zijn de heer A, mr. X, de medewerker van de Dienst Binnenwaterbeheer en enkele inmiddels gearriveerde medewerkers van de regiopolitie, afdeling waterpolitie. De heer A en mr. X worden geboeid afgevoerd naar het politiebureau.

Twee dagen na het voorval dient mr. X schriftelijk bij de regiopolitie een klacht in tegen twee beampten van de waterpolitie (de heren B en C) wegens het gebruik van excessief geweld. Hij beklaagt zich daar enige tijd later ook schriftelijk over bij het Landelijk Parket.

Mr. X schrijft deze brieven op het papier van zijn advocatenkantoor.

Dit leidt tot een onderzoek waarin de politiebeampten als verdachten zijn aangemerkt en ook als zodanig zijn verhoord.

De politiebeampte B verklaart onder meer:

‘Terwijl ik daarbij assisteerde, voelde ik plotseling twee handen in mijn nek. Ik voelde dat ik aan mijn nek werd getrokken. Ik heb met mijn rechterarm naar achteren uitgehaald waardoor ik weer wat lucht kreeg. Ik zag toen ik achterom keek dat de passagier mij bij de nek had gepakt [...]

Op het moment dat de schipper aan een arm geboeid was, werd ik wederom bij de nek gegrepen. [...]

Nadat wij hem uit het water hadden getild voelde ik wederom dat de passagier mij bij de nek greep. [...]

Toen de passagier weer op mij afkwam [...]

Toen de passagier mij weer wilde beetpakken [...]

De politiebeampte C verklaart onder meer:

‘Tijdens de aanhouding van de schipper zag ik dat de andere man met bril opeens overeind schoot en stormde in de richting van de agent van de Waterpolitie die de aanhouding verrichtte. [...]

Ik zag de oudere man opeens met dubbele snelheid naar voren stormen in de richting van de agent.’

Een derde beampte verklaart nog:

‘[...] dat de mannen spraken met dubbele tong en dat de mannen roken naar alcohol. [...]

Ik zag dat deze man opeens mijn collega vasthield en trachtte om de schipper te ontzetten. Ik zag dat mijn collega zich afweerde.’

Mr. X is niet vervolgd (en dus ook niet veroordeeld) ter zake van wederspanning.

De klacht

Er wordt geklaagd door het Korps Landelijke Politiediensten en door twee van de betrokken politiebeampten, de hiervoor geciteerde heren B en C.

De klacht houdt in dat mr. X:

- op een pleziervaarttuig in beschonken toestand heeft getracht de heer A met geweld te ontzetten en met zijn handelingen de beampte van de Dienst Binnenwaterbeheer en twee politiebeampten in gevaar heeft gebracht;
- zich bij die gelegenheid herhaaldelijk heeft beroepen op zijn hoedanigheid van advocaat;
- zich op beledigende en discriminerende en denigrerende wijze heeft uitgelaten over weer een andere politiebeampte, D;
- een klacht heeft ingediend en aangifte heeft gedaan tegen de beide klagende politiebeampten met de opzet hen te schaden, daarbij misbruik makend van zijn positie als advocaat.

Beoordeling van de klacht

De klachtonderdelen a en b lenen zich voor gezamenlijke behandeling.

In het algemeen vallen niet-beroepsmatige gedragingen van de advocaat niet onder de werking van het tuchtrecht. Dit wordt slechts anders indien de privégedraging een zodanige verwevenheid met de hoedanigheid van advocaat bezit, dat dientengevolge het vertrouwen in de advocatuur kan worden aangetaast.

De vraag is derhalve of de aan mr. X verweten gedragingen als zodanige gedragingen hebben te gelden dat daarop het tuchtrecht van toepassing is. De raad beantwoordt die vraag bevestigend. Uit de geciteerde verklaringen uit de op ambtsbelofte/ambtseed opgemaakte processen-verbaal is naar het oordeel van de raad voldoende vast komen te staan dat mr. X zich schuldig heeft gemaakt aan de in klachtonderdeel a verweten gedraging. De handelwijze van mr. X is tuchtrechtelijk verwijtbaar. Weliswaar heeft mr. X ten dezen gehandeld in zijn privéhoedanigheid, doch de feiten en omstandigheden, met name het optre-

den van mr. X jegens politieambtenaren in de uitoefening van hun functie, zijn van dien aard dat dit het vertrouwen in de advocatuur heeft aangetast. De raad heeft daarbij zwaar laten weten dat advocatuur en politieambtenaren voor het goed functioneren van het rechtssysteem essentiële rollen vervullen en beroepshalve regelmatig met elkaar te maken hebben. Daarbij neemt de raad mede in aanmerking dat mr. X de door hem gestuurde brieven heeft gesteld op het briefpapier van zijn advocatenkantoor en door aldus te handelen gebruik heeft gemaakt van zijn hoedanigheid van advocaat. Het precieze moment waarop mr. X tijdens het incident zijn hoedanigheid van advocaat bekend heeft gemaakt, acht de raad overigens van minder belang. Het vertrouwen in de advocatuur kan immers ook door het achteraf bekend worden van die hoedanigheid worden geschaad. De handelwijze van mr. X is tuchtrechtelijk verwijtbaar.

Klachtonderdeel a is derhalve gegrond.

Klachtonderdeel b mist naar het oordeel van de raad zelfstandige betekenis. Bovendien is niet komen vast te staan met welke bedoeling mr. X zich op zijn hoedanigheid van advocaat zou hebben beroepen.

Klachtonderdeel b is mitsdien ongegrond.

Met betrekking tot klachtonderdeel c overweegt de raad dat de relevante feiten, nodig voor gegrondverklaring van dit klachtonderdeel, niet zijn komen vast te staan.

Op basis van de inhoud van het dossier en hetgeen ter zitting is verklaard, zijn wel enkele feiten en omstandigheden naar voren gekomen die mogelijk aanknopingspunten kunnen opleveren voor het verwijt dat mr. X zich op onjuiste wijze heeft uitgelaten over de agent D. In het dossier ontbreekt echter een verklaring van D, ondanks het feit dat het op de weg van de politieorganisatie lag om juist een verklaring van D over te leggen. Nu partijen elk een andere lezing van het incident geven, is nadere bewijslevering met alle wettelijk

ke waarborgen derhalve noodzakelijk, waarvoor de onderhavige tuchtrechtelijke procedure zich in beginsel niet leent. Het ter zitting gedane bewijsaanbod is tardief en te ongespecificeerd.

Klachtonderdeel c is dan ook ongegrond.

Met betrekking tot klachtonderdeel d is de raad van oordeel dat mr. X het recht heeft een klacht in te dienen en aangifte te doen. Niet is vast komen te staan dat mr. X dit heeft gedaan om de politieambten met opzet te schaden, daarbij misbruik makend van zijn positie als advocaat. Van tuchtrechtelijk laakbaar handelen is dan ook geen sprake.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Beslissing

De Raad van Discipline acht klachtonderdeel a gegrond en de klachtonderdelen b, c en d ongegrond; de raad legt aan mr. X de maatregel op van waarschuwing.

.....

Gezamenlijk verzoek, dan beiden cliënt

Raad van Discipline 's-Gravenhage,
11 december 2006
(mrs. Geerdes, Brussaard, Van Hilten-Kostense,
Meijer en Van der Wilk)

Wanneer een advocaat een gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding voor beide partijen indient, mogen zij zich beiden als cliënt van het kantoor van die advocaat beschouwen. Strekking van Gedragsregel 7 lid 5 sub 2.

- Artikel 46 Advocatenwet (2.4 Vermijding van belangenconflicten; 2.4.2 Tegenstrijdige belangen van verschillende cliënten; 3.1 Vrijheid van handelen)
- Gedragsregels 2, 7 en 30

Feiten

De kantoorgenoot van mr. X heeft de echtgenoot van klaagster als advocaat

en procureur bijgestaan in het kader van de echtscheidingsprocedure tussen deze partijen. De kantoorgenoot van klaagster heeft een echtscheidingsconvenant opgesteld, dat door klaagster en haar ex-echtgenoot op 15 april 2004 is getekend. De kantoorgenoot van mr. X heeft het convenant mede ondertekend. Vervolgens heeft hij het gemeenschappelijk echtscheidingsverzoek ingediend bij de rechtbank, waarbij hij tevens voor klaagster als procureur is opgetreden.

Mr. X staat de ex-partner van de huidige partner van klaagster bij in het kader van de vaststelling van een omgangsregeling. In die procedure zou mr. X tijdens de mondelinge behandeling zich onnodig grievend jegens klaagster hebben uitgelaten.

Klaagster verwijt mr. X – voor zover hier van belang – dat hij:

- in strijd met de regels de ex-partner van haar huidige partner terzijde staat, nu klaagster cliënte is geweest van het kantoor van mr. X;
- (...)
- gebruik c.q. misbruik heeft gemaakt van het echtscheidingsconvenant dat zich bevindt in het dossier op het kantoor van mr. X.;
- de deken onjuist heeft voorgelicht door te stellen dat hij nog nooit van klaagster had gehoord totdat de klacht werd ingediend.

Mr. X stelt dat er geen sprake is van belangenverstremgeling. Een kantoorgenoot van mr. X is opgetreden als advocaat voor de ex-echtgenoot van klaagster. Hij heeft het convenant opgesteld en is uitsluitend als procureur opgetreden voor klaagster in het kader van een gemeenschappelijk verzoek en heeft van meet af aan klaagster schriftelijk bevestigd dat hij niet haar belangen behartigt.

Mr. X stelt dat de zaak van de partner van klaagster en haar ex-echtgenoot niets van doen heeft met de zaak tussen haar cliënte en die van haar ex-partner. Mr. X stelt dat hij niet wist dat klaagster met een oud-client van kantoor gehuwd was geweest. Mr. X stelt dat hij het betreffende dossier op zijn kantoor niet heeft geraadpleegd.

Mr. X stelt dat de naam van klaagster hem niets heeft gezegd toen hij in september 2005 na terugkomst van zijn vakantie de klacht ontving via de deken. Mr. X had geen reden om de naam van klaagster te onthouden, aangezien die naam verder geen rol speelde. De cliënte van mr. X spreekt, als zij het over klaagster heeft, over 'de vriendin van haar ex-vriend'. Het is om die reden dat de naam van klaagster niet bij mr. X leeft dan wel herinneringen oproep toen hij de klacht ontving.

Overwegingen raad

Ad a

Mr. X meent dat het hem vrijstond voor de ex-partner van de partner van klaagster op te treden. De zaak waarin zijn kantoorgenoot de ex-echtgenoot van klaagster had bijgestaan, was op dat moment afgedaan en klaagster is nooit formeel de cliënt van zijn kantoorgenoot geweest. Mr. X heeft hiermee naar het oordeel van de raad de strekking van Gedragsregel 7 lid 5 sub 2 miskend. Door het indienen van het gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding voor beide partijen mocht klaagster zich als cliënte van het kantoor van mr. X zien, zodat het mr. X reeds daarom niet vrijstond voor de ex-partner van de partner van klaagster op te treden. Hieraan doet niet af het feit dat de kantoorgenoot van mr. X uitdrukkelijk aan klaagster kenbaar heeft gemaakt dat hij alleen als advocaat optrad voor de ex-echtgenoot van klaagster.

Daarnaast overweegt de raad dat tussen beide zaken inhoudelijk wel raakvlakken aanwezig waren. De kantoorgenoot van mr. X heeft de ex-echtgenoot van klaagster bijgestaan in de echtscheidingsprocedure. In kwesties als deze zijn bij de advocaat van de rechtzoevende veel gegevens over het privéleven van diens cliënt en wederpartij alsmede over de persoon van cliënt en de wederpartij bekend. Deze gegevens spelen bij de behandeling van het huidige geschil over de omgangsregeling en diens ex-partner een rol, reden waarom het een advocaat in een dergelijk geval nu juist niet vrijstaat voor de wederpartij op te treden. Mr. X heeft in de procedure voor zijn cliënte wel degelijk klaagster genoemd en haar in verband gebracht met de twistpunten tussen partijen, waardoor hij de schijn van belangenverstrengeling heeft gewekt.

De raad is van oordeel dat toen mr. X kennisnam van de klacht van klaagster hij zich had dienen te realiseren dat klaagster een cliënt van het kantoor is geweest – althans zich als zodanig kon beschouwen – en mr. X zich op dat moment uit de zaak terug had moeten trekken. Bij gelegenheid van de zitting is echter gebleken dat mr. X het tegenovergestelde standpunt inneemt. In zoverre is het klachtonderdeel gegrond.

Ad c

De raad kan op grond van de voorhanden stukken niet vaststellen dat mr. X gebruik heeft gemaakt van het echt-

scheidingsconvenant. Dit klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

Ad d

De raad stelt vast dat mr. X ter gelegenheid van de mondelinge behandeling van 9 oktober 2006 heeft erkend dat hij in zijn correspondentie met de deken heeft medegedeeld dat hij nog nooit van klaagster had gehoord. Deze mededeling is onjuist, doch op het moment dat mr. X deze mededeling aan de deken heeft gedaan, was hij ervan overtuigd dat hij klaagster niet kende. De raad acht dit verweer aannemelijk en is van oordeel dat niet is komen vast te staan dat mr. X opzettelijk heeft gesteld dat hij klaagster niet kende. Mr. X heeft derhalve op dit punt niet tuchtrechtelijk verwijtbaar gehandeld. Dit klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

Gelet op de geringe aard en ernst van de begane overtreding acht de raad het niet noodzakelijk een maatregel aan mr. X op te leggen.

Beslissing

Verklaart de klachtonderdelen b, c en d ongegrond en a gegrond zonder oplegging van een maatregel aan mr. X.